

VERSTERKEN VAN DE GEMEENTERAAD

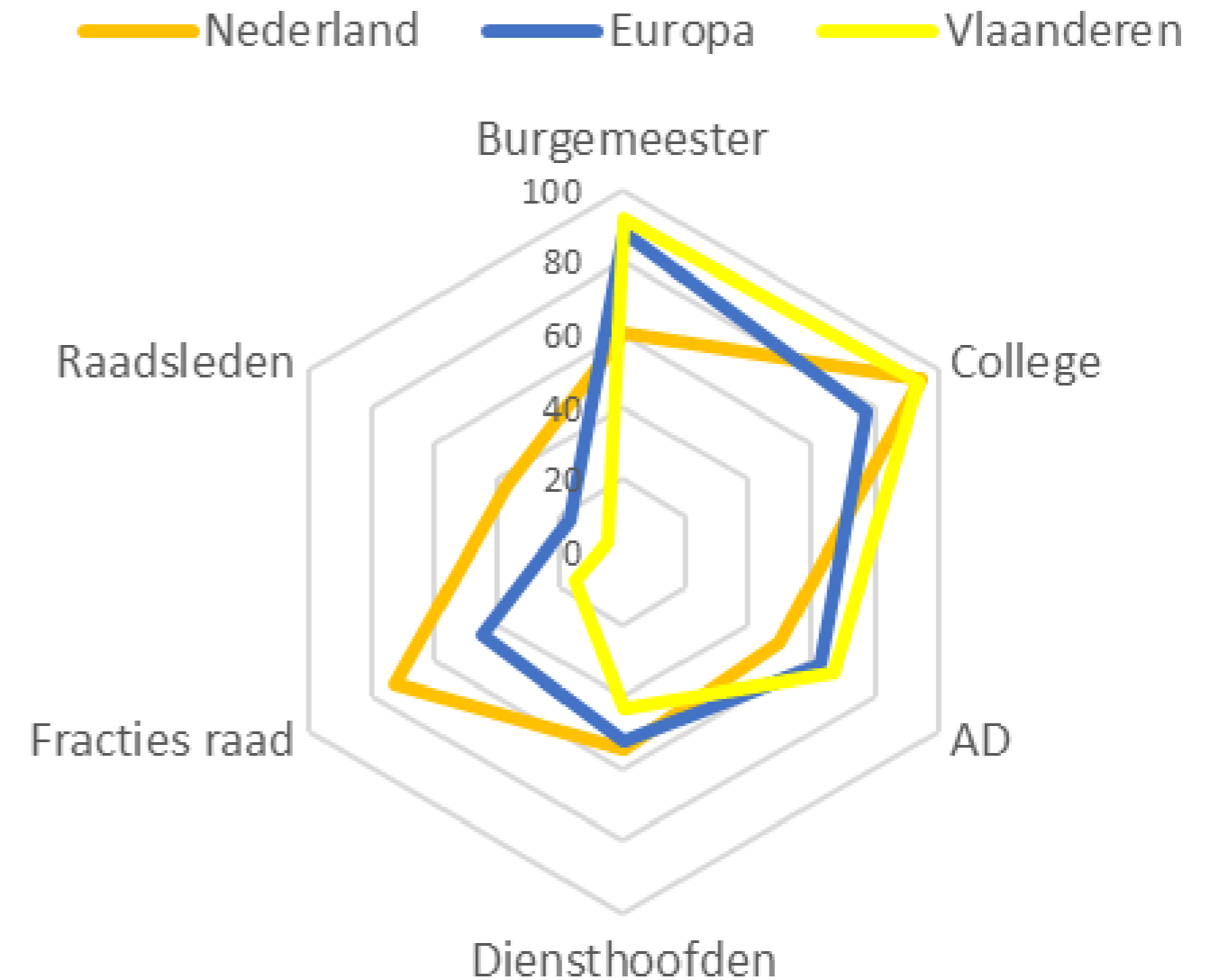
Presentatie Commissie Binnenlands Bestuur / Prof. dr. Tom Verhelst / 25-04-2023

HET PROBLEEM

LEKENBESTUUR, versus

- Sterk college
- Meerderheidslogica
- Professionele administratie
- Verplaatste politiek
 - Delegatie
 - IGS, etc.

Invloed van actoren (% - heel - veel)

Bron: eigen data, onderzoek MAELG 2013

DE OPLOSSING

- **Inzet:** versterken / zinvolle invulling mandaat
 - Wettelijke norm vs. politieke praktijk
 - Jarenlang discours vs. politieke praktijk
 - *Zero sum game?*
 - Regelgeving vs. praktijken
 - Raad vs. raadswerk
- **Componenten:**
 1. Statuut
 2. Ondersteuning
 3. Organisatie

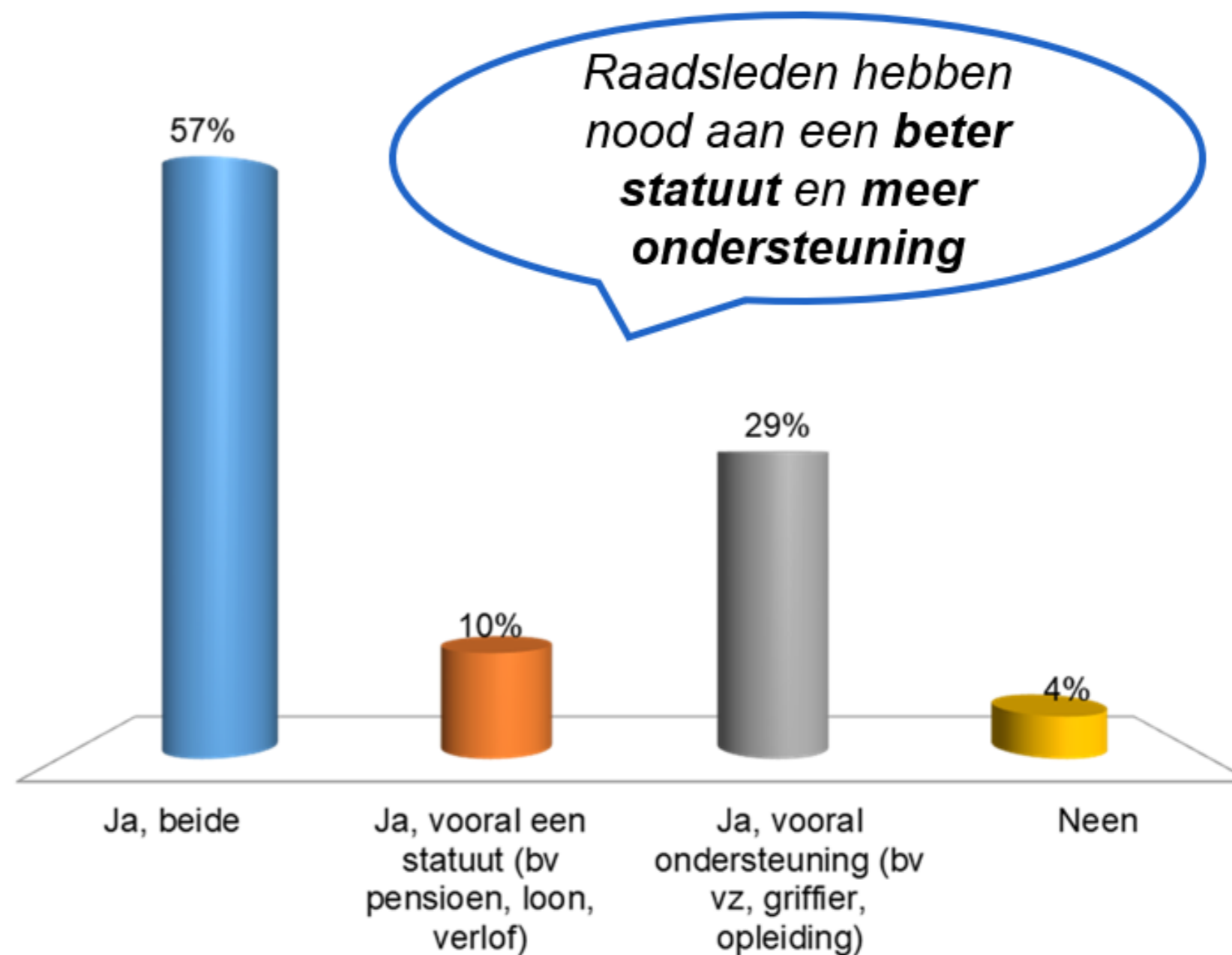

Wat maakt jouw mandaat zo bijzonder?

1. STATUUT

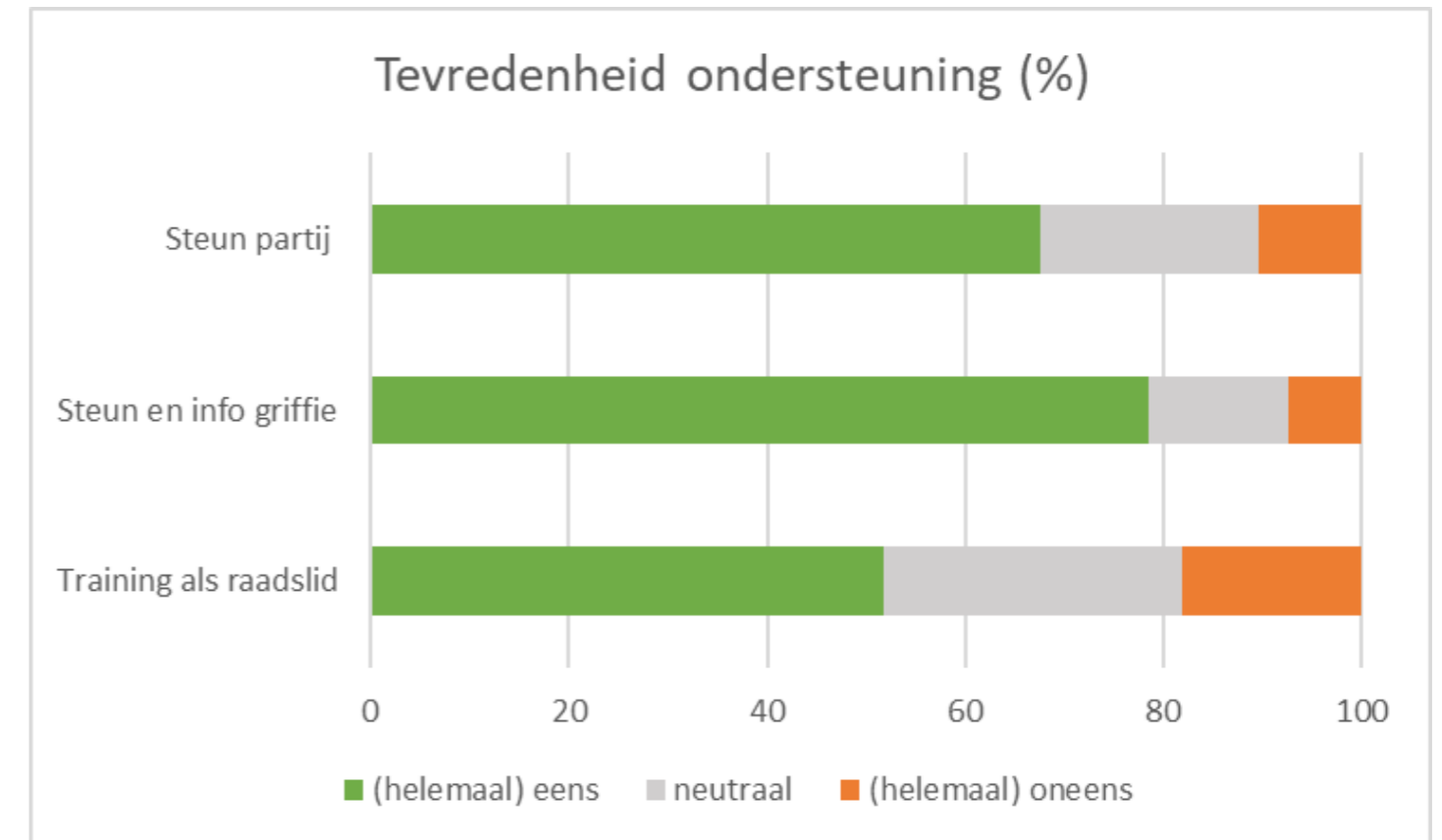
- **VVSG**
- **Nota:**
 - Politiek verlof
 - Studenten?
- **Nederland**

Bron: peiling CLP-congres 2018

2. ONDERSTEUNING

- **Regelgeving:**
 - Ambtelijke ondersteuning:
 - Griffier
 - Burgerraadsleden
 - Budget raad (VVSG)
- **Praktijken:**
 - Fractieondersteuning
 - Leesbare documenten
 - Tool BBC
 - Info IGS
 - Actieve informatie college
 - Opleidingen

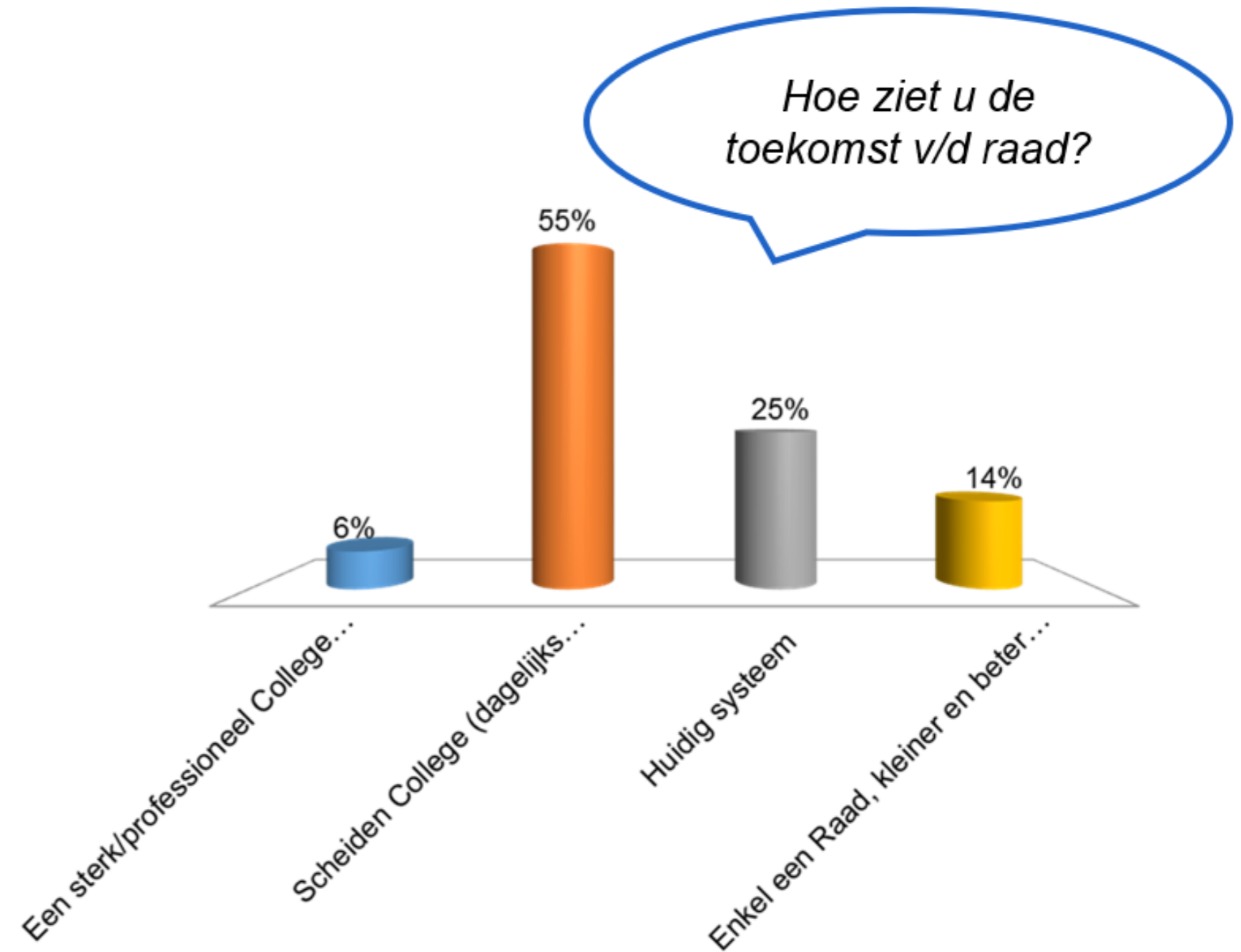
Tabel 5.1: Gebruik van middelen en informatiekanalen van controle (%)

Informatiekanaal	Weke-lijks	Maandelijks	Jaarlijks	Zelden	N.v.t.
Vragen	19.7	69.3	6.7	3.8	0.5
Politieke partij	28.6	45.1	13.3	10.0	3.0
College	60.1	34.4	4.0	1.4	0.1
Rekenkamer	1.9	22.7	61.9	10.4	3.1
Griffie	50.3	40.9	4.4	3.8	0.6
Verbonden partijen	3.2	32.2	53.8	9.1	1.7
Burgers	26.3	58.1	10.2	4.7	0.7
Middenveld	7.1	55.4	25.1	11.1	1.3

Bron: Peters & Verhelst, 2021

3. ORGANISATIE

- **Regelgeving:**
 - Voorzitterschap van de raad
 - Vice-voorzitter + ondersteuning/bureau
 - 213(a)-onderzoek/rekenkamer
 - Enquêterecht
 - Dualisme?
 - Dagelijks bestuur
 - Politieke cultuur
- **Praktijken:**
 - Nieuwe vergadermodellen?
 - Agenda raad (eigen ptn eerst)
 - Participatie & infomomenten

Bron: peiling CLP-congres 2018

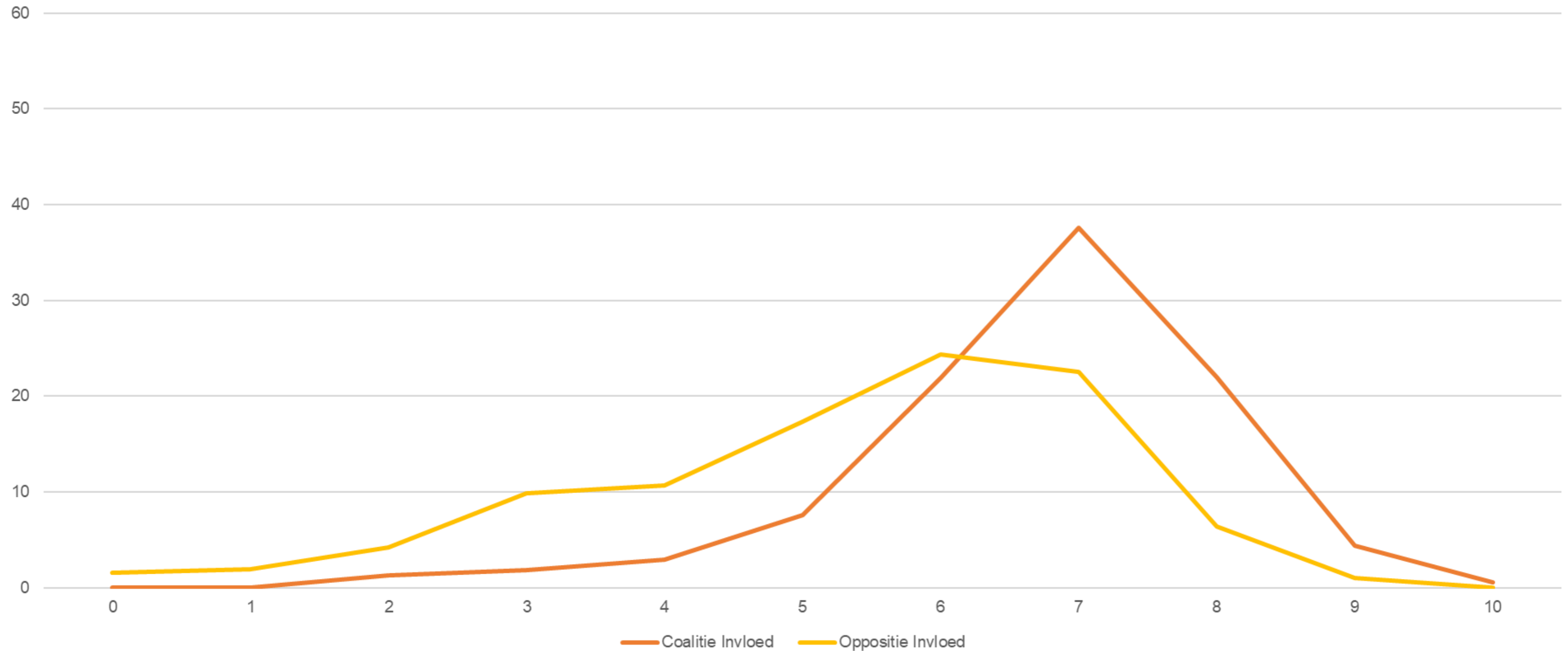
CONCLUSIE

- Politieke **keuzes** maken
- Financiële **haalbaarheid?**
- Regelgeving (**structuur**) vs. praktijk (**cultuur**)

“De meningen over de impact van de partijtegenstellingen op het controlewerk lopen het meest uiteen. Ongeveer 1 van de 3 raadsleden vindt dat de raad er niet in slaagt om de partijtegenstellingen te overstijgen in de controle op het bestuur”

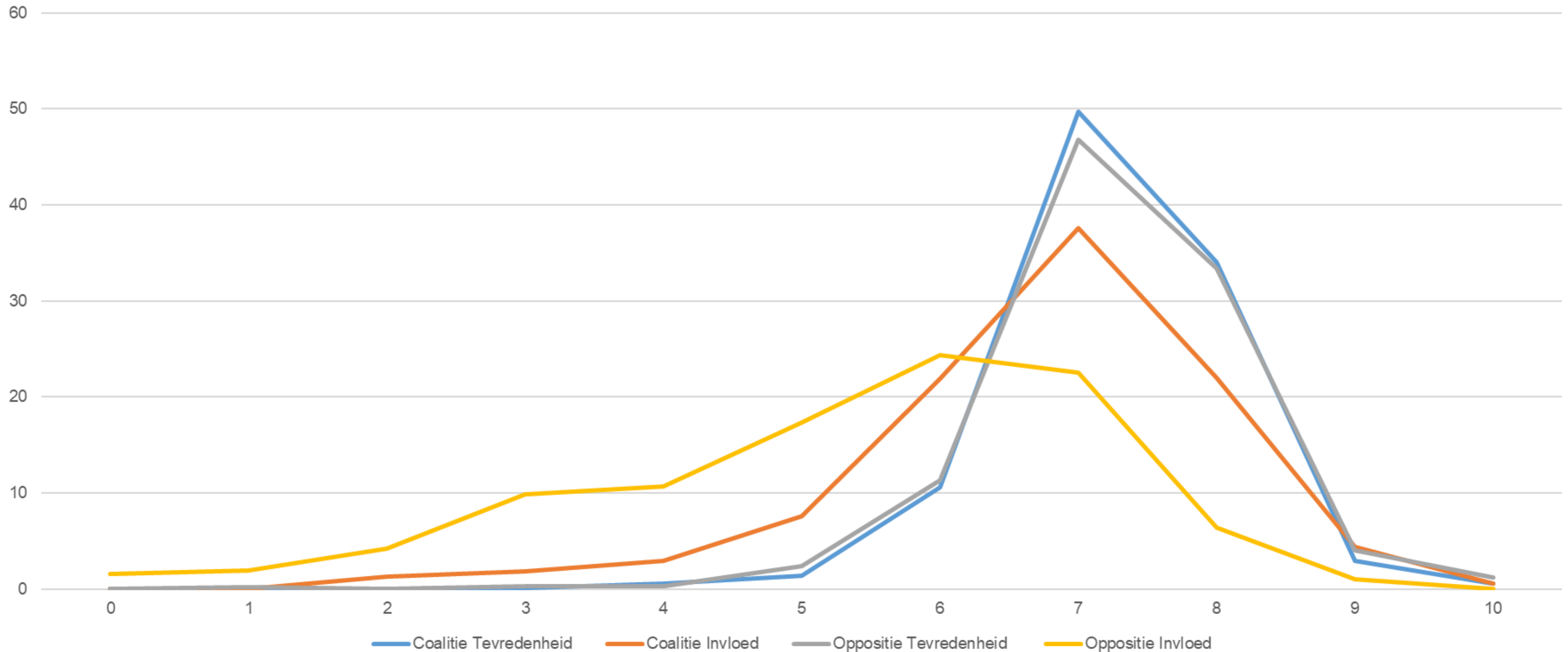
“Ondanks de verschillen in visie en tijdsbesteding zijn het vaker raadsleden uit de coalitie die naar eigen zeggen meer bijdragen aan het controleren van het bestuur in de praktijk”

IMPACT VS ZINVOLLE INVULLING MANDAAT

Bron: Peters & Verhelst, 2021 (data uit Nederland, 2019; N=1,514)

IMPACT VS ZINVOLLE INVULLING MANDAAT

Bron: Peters & Verhelst, 2021 (data uit Nederland, 2019; N=1,514)

Tom Verhelst

Prof. dr.

VAKGROEP POLITIEKE WETENSCHAPPEN
Centrum voor Lokale Politiek – CLP

E tom.verhelst@ugent.be

www.ugent.be

 Universiteit Gent

 @ugent

 @ugent

 Ghent University